

ACCIO CIUTADANA

8

EDITORIAL

Els inadaptables

Per molta gent, els aconteixements de la instauració de la República espanyola, varen ésser una sorpresa. Estaven tan segurs i tan refiats, que suposaven un mal somni la realitat que vivien aquells dies. Enfonzar-se la monarquia! fugir el rei! proclamar-se la República! baixar els valors de borsa! cantar la Marselesa pels carrers! I la policia res, ni la guardia-civil, ni cap autoritat que s'imposés davant aquelles multituts desenfrenades, que cremaren retrats, i banderes, i al·legories semi-divinals... Era la fi del món! era l'apocalipsi!

La visió estreta que tenien — i tenen — del món i de les seves mutacions, els feia veure un sentit heterodoxe del temps i dels esdeveniments. Si s'han de donar més gràcies a Déu quan les coses marxen bé, se li n'han de donar menys quan no rutllen prou, com, per exemple, quan les accions industrials rebai-xen el seu «dividendu», o quan s'han d'apujar els jornals després d'una vaga obrera. La religiositat té uns moviments bursàtils, i els esdeveniments polítics tenen una gran influència fisiològica sobre l'apetit i sobre la dolça son, a través de la seguretat de la caixa de cabdals.

Aquesta gent no pot ésser, ni ara ni mai, republicana. Si parteixen de la concepció mítica que la República és una usurpació dels drets que s'involucra-ren, per intermediació divina, a una monarquia, hem de concedir que hi ha una lògica absoluta a favor de la seva mentalitat, que no és possible canviar-los-la.

Perquè, sense cap dupte, la raó és amb ells: és clar que devegades els obrers no guanyen prou per viure, és clar que devegades no hi ha treball per tothom, que molts malalts es moren per manca de recursos econòmics, que se veuen injustícies a favor dels potentats; però tot això, és per manca de fe, per carència de religiositat, per desconeixement de l'Evangeli. Si tothom llaurés dret, si tothom anés a missa, si no es renegués com es renega, les coses marxarien molt més bé, les crisis econòmiques no es produï-

rien, i es cobrarien els cupons i les cases rentarien més.

¿No és preferible aquesta pau idíl·lica, aquesta vida aixís tranquil·la, a la inestabilitat dels dies que vivim, que ningú sab on ens menaran, que trasbalsen tots els elements aglutinants de l'ordre social, de l'ordre religiós, i del familiar, i de l'individual, sense que ningú se'n aprofiti?

Aquesta mentalitat existeix, i existeix en una proporció desconeguda, però, certament, considerable. Val a dir que quan aquesta mentalitat s'explai a en la plaça pública, en el mitin, o vol organitzar-se en partits polítics, en comptes de servir de fre, produeix un estimul oposat, i si fins aleshores se compadia la mi-gradesa de visió que suposava pensar d'aital manera, la compassió desapareix per donar lloc a l'escomesa.

Aquesta inadaptabilitat als temps actuals i a les circumstàncies victorioses, se pot respectar mentrestant no perjudiqui l'evolució normal d'un dret jurídic que vingui a atenuar les injustícies socials, a trencar uns privilegis que masses anys han perdurat, a modificar la vida humana per impulsar-la més ardidament vers uns horitzons més nobles i més serens. Mentre aquesta psicologia malaltissa no traspassi el llindar de casa seva, pot ésser tinguda en compte per la llàstima que inspira, ja que no deixa d'ésser una angoixa i un sofriment moral pels pobres d'esperit que la sustenten; però si volgués oposar-se a les reivindicacions morals i socials de què el poble fretura per un sentiment d'esperança envers nous dies de justícia social i de humana germanor, aleshores seria necessària una terapèutica política que limités les seves procacitats i el seu sentit ridícol del dret i de la justícia.

Massa temps la seva lògica ha prevalgut; actualment toca que en prevalgui una altra, per a veure, tant sols, si dona millors fruits de generositat, de pau, d'humanitat i de justícia.

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

21 d'octubre 1932

15 cts